

кількості трутових грибів після проведення профілактичних заходів; вивчили ступінь ураження трутовими грибами деяких кварталів Руднянського лісового господарства за методикою, доповненою автором, дана методика застосовувалася лісничими даного господарства; рекомендовані профілактичні заходи для боротьби з трутовими грибами в Руднянському лісовому господарстві, апробовані при роботі в штучних біоценозах с. Божківське. Матеріали використовуються членами гуртка «Екос» в практичній роботі та на уроках біології. Автором проведено осінні та весняні екскурсії для учнів 6-7 класів до штучних біоценозів з метою ознайомлення з їх фітосанітарним станом.

Література

1. Визначник грибів України. Т.V. Базидіоміцети. Кн.1. Екзобазидіальні, Афілофоральні, Кантарелальні. – К.: Наук. думка, 1972. – 240 с.
2. Гриби та грибоподібні організми Національного природного парку «Деснянсько-Старогутський» : монографія / [Дудка І.О., Придюк М.П., Голубцова Ю.І. та ін. ; за заг. ред. чл.кор. НАН України І.О. Дудки та к.б.н. М.П. Придюка]. – Суми : Університетська книга, 2009. – 223 с.
3. Дудка І.О., Гелюта В.П., Андріанова Т.В., Сивоконь О.В. / Гриби заповідників та національних природних парків Лівобережної України. – К.: Арістей, 2009. – Т. I. 306 с.
4. Журавлев И.И., Селиванова Т.Н., Черемисин Н.А. Определитель грибных болезней деревьев и кустарников. – М.: Лесн. пром-сть, 1979. – 248 с.
5. Зерова М. Я., Раджівський Г. Г., Шевченко С. В. Базидіоміцети / Визначник грибів України т. V, кн. 1. – К.: Наукова думка, 1979. — 565 с.
6. Зерова М. Я., Сосін П. Е., Роженко Г. Л. Базидіоміцети. / Визначник грибів України т. V, кн. 2 — К.: Наукова думка, 1979. — 565 с.
7. Леонтьев Д.В. Міксоміцети Національного природного парку «Гомільшанські ліси». Автореф. дисс. канд. біол. наук.: 03.00.21 / Ін-т ботаніки ім. М. Г. Холодного. – К.: 2007. – 20 с.
8. Леонтьев Д.В., Дудка І.О., Кривомаз Т.І. Міксоміцети Національного природного парку «Подільські Товтри» // Укр. ботан. журн. – 2009. – Т.66, №2. – С.240-249.
9. Синадский Ю.В. Берёза. Её вредители и болезни. – М.: Наука, 1983. – 334 с.

СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ *STENACTIS ANNUA* (L.)

Воробець Н.М.

Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького,
Львів, Україна

Stenactis annua (L.) Cass (*Erigeron annuus* (L.) Pers) (Asteraceae) – адвентивний вид, який походить з Північної

Америци, а зараз поширений по всій території України на луках, галявинах, берегах річок, ділянках з порушеним природним рослинним покривом, оскільки чудово пристосовується до трансформованого середовища. Надземна частина *S. annua* (трава і суцвіття кошички) у достатній кількості може заготовлятися щорічно. Відповідно до прийнятої Глобальної стратегії щодо інвазивних видів (A Global Strategy on Invasive Alien Species. IUCN Gland, Switzerland, and Cambridge, UK., 2001), передбачено, що в ході боротьби з інвазивними видами проводиться їх усебічне дослідження.

Тому метою нашої роботи було вивчення вмісту флавоноїдів, хлорофілів та каротиноїдів у суцвіттях *S. annua*, зібраних під час цвітіння. Зібрані кошички *S. annua* висушували до постійної маси і зберігали до використання. Для вивчення вмісту різних груп сполук у складі кошичків *S. annua* їх подрібнювали і проводили екстракцію необхідними екстрагентами. Для визначення вмісту флавоноїдів використовували фармакопейні фітохімічні, спектрофотометричні методи дослідження. Вивчення вмісту хлорофілів і каротиноїдів проводили у ацетонових та етанольних витягах спектрофотометрично без попереднього їх розділення, а розрахунок концентрацій за відповідними рівняннями. Розділення пігментів проводили на пластинках з тонким шаром сорбента у системі розчинників (бензин, ацетон, петролейний ефір, гексан у об'ємних співвідношеннях 10:10:3:10). Після хроматографічного розділення пігментів на пластинках їх було ідентифіковано за Rf.

У суцвіттях *S. annua* виявлено флавоноїдів 5.46 ± 0.25 % в перерахунку на рутин. Вміст хлорофілів а та в становив 11.07 ± 0.3 та 1.98 ± 0.05 мг/100г сухої маси, відповідно. Вміст каротиноїдів у дослідженій сировині достатньо високий – становив 29.8 ± 0.62 мг/100г сухої маси. Рівень одержаних значень щодо концентрації пігментів відповідає відомим з літератури. Нами було ідентифіковано у складі каротиноїдів віолаксантин, зеаксантин, лютеїн, β -каротин.

S. annua – не фармакопейна рослина, хоча усі виявлені в ній сполуки належать до групи біологічно активних речовин з різносторонньою фармакологічною дією. Вони необхідні для самих рослин, а також організмів людини і тварин. Надземна частина *S. annua* (зокрема суцвіття) більшістю тварин не поїдається, однак, судячи з одержаних результатів, суцвіття можуть слугувати джерелом багатьох груп органічних біологічно активних сполук і потребують подальшого дослідження.